

DADES GENERALS DE L'ASSIGNATURA

NOM: ANTROPOLOGIA SOCIAL

CODI: 622009

ENSENYAMENT: Treball Social

CURS ACADÈMIC: 2007-2008

TIPUS D'ASSIGNATURA: Obligatòria

IMPARTICIÓ: Segon Semestre

GRUP: M1, T1

CRÈDITS TOTALS: 7,5 **CR. TEÒRICS:** 6 **CR. PRÀCTICS:** 1,5

LLENGUA: CATALÀ

DEPARTAMENT: Teoria i Història de l'Educació, Secció Departamental de Treball Social i Serveis Socials

PROFESSORAT: Josep Canals Sala

OBJECTIUS D'APRENTATGE DE L'ASSIGNATURA

L'assignatura és una introducció bàsica a l'antropologia social i cultural. Les aplicacions a l'àmbit del treball social requereixen un coneixement previ de les nocions fonamentals de la disciplina. Això és necessari també per a fer un ús profitós de les fonts antropològiques, tant durant els estudis com després. Establerta aquesta premisa, l'assignatura s'aproximarà a realitats que formen part dels camps d'interès dels futurs professionals del treball social amb la finalitat d'aplicar la mirada antropològica a l'anàlisi i la interpretació dels fenòmens socials, especialment en un context de pluralitat socio-cultural com el nostre.

El principal objectiu de l'assignatura consisteix en desenvolupar la capacitat d'aplicar els conceptes a la realitat, relacionant-los entre sí i amb els elements del context.

BLOCS TEMÀTICS O CONTINGUTS

1-La diversitat humana i la mirada antropològica.

Què és l'antropologia social i cultural?

Els seus objectes d'estudi i les seves relacions amb altres disciplines.

Característiques axials de l'antropologia social i cultural.

Antropologia, etnologia, etnografia.

Mètodes i tècniques d'investigació fonamentals.

Punt de vista *etic* i punt de vista *emic*.

2-El concepte de cultura.

La cultura com a objecte central de l'antropologia.

La cultura: definicions i debats.

Cultura i societat.

Els mals usos del concepte antropològic de cultura: manipulacions i modes més o menys "políticament correctes". Crítica a la concepció etnocràtica de la cultura.

El concepte d'entramat cultural.

El relativisme cultural i els seus límits.

Els canvis culturals. Hegemonia i subalternitat.

3-L'organització simbòlica del món.

Les representacions del món.

La cultura com a sistema de classificacions.
Creences, cosmovisions, ideologies. Els mites.
Els usos pràctics de les creences: ciència i creença.
El fenomen religiós.
Religió i política.
Ritus i processos rituals.
Els fets socials totals.

4-Diferència, desigualtat i exclusió social.

Identitat i alteritat.
Concepcions essencialistes i processuals de la identitat.
Les identitats com a construccions socials.
Diferenciació, identificació, generalització.
Ambigüitats i ambivalències respecte a les identitats.
El concepte de liminalitat.
La diferència com a justificació de les desigualtats i l'exclusió.
Estereotip i estigma.

5-Etnicitat i relacions ètniques.

El concepte d'etnicitat.
Desenvolupaments principals de les interpretacions de l'etnicitat i les relacions ètniques.
Límits ètnics i transaccions.
Etnicitat i estratificació social.
"Integració": una noció confusa i desprestigiada.

6-Processos migratoris.

Les migracions com a fenomen estructural de l'espècie humana.
La dimensió econòmica de les migracions.
La importància de conèixer els antecedents històrics i familiars.
Quí emigra i per què: el projecte migratori.
Cadena migratòria, xarxa migratòria, camp migratori, enclavaments ètnics.

7-Família i parentiu

El parentiu com a organització social bàsica.
Parentiu, família, unitats domèstiques.
Tipus de parents.
Filiació, matrimoni i residència.
La família com a estructura assistencial: el concepte d'autoatenció domèstica.
Les transformacions de la família.

8-Sexe, gènere i cultura.

Sexe i gènere.
Construcció social del gènere i naturalització.
La diversitat de les categories de gènere.
Gènere i exclusió.
Les professions feminitzades.

9-Intercanvis, reciprocitat i redistribució.

Intercanvi i formes d'integració social.
El principi de mercat.
La reciprocitat i les seves formes.
Reciprocitat i ajuda mútua.
Les dues cares de la redistribució.
Reciprocitat, redistribució i organització de l'ajuda.

10-Les xarxes socials.

Complexitat en front de comunitat.

La xarxa social com a instrument de representació.

Conceptes bàsics per a l'anàlisi de xarxes socials.

METODOLOGIA I ORGANITZACIÓ GENERAL DE L'ASSIGNATURA

Els continguts dels temes es publicaran al dossier electrònic. Les classes presencials han de servir per fer la presentació general de cada tema i per aprofundir, ampliar, exemplificar i discutir els continguts publicats.

AVALUACIÓ ACREDITATIVA DELS APRENENTAGES

-Criteris d'avaluació i qualificació

L'avaluació es realitzarà verificant la capacitat d'aplicar conceptes, comprendre i contextualitzar processos.

Es portarà a terme mitjançant proves escrites en les que caldrà escollir les respostes correctes, referides a fets concrets, i justificar l'elecció realitzada.

Atesa la dificultat de realitzar una avaluació continuada fiable en grups tan nombrosos, aquesta avaluació es farà en dues proves al llarg del semestre.

-Acolliment a l'avaluació única

Per acollir-se a l'avaluació única l'alumnat haurà de fer la sol.licitud formal al professor abans del 22 de febrer de 2008.

L'avaluació tindrà les mateixes característiques que les proves previstes per a l'avaluació continuada i cobrirà els aspectes principals del conjunt del temari.

FONTS D'INFORMACIÓ BÀSICA

EMBER, C.R; EMBER, M. Antropología cultural. Madrid: Prentice Hall, 1997.

KOTTAK, C. P. Antropología cultural. Espejo para la Humanidad. Madrid: McGraw-Hill, 1997.

El dossier electrònic oferirà una bibliografia complementària suficientment variada i enllaços a pàgines web il.lustratives.